

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Diplomatické vztahy Sovětů a Svatého stolce ve 20. a 30. letech dvacátého století = Diplomatic relations of Soviets and Holy See in 1920s and 1930s / Marek Šmíd -- cze

In: Revue církevního práva = Church law review -- ISSN 1211-1635 -- Roč. 25, č. 77 (4/19), s. 63-80.

Článek chronologicky sleduje vývoj diplomatických vztahů Ruska (SSSR) a Vatikánu po říjnové revoluci do začátku druhé světové války. Pozornost věnuje otázkám uznání Sovětského svazu Vatikánem, statusu katolické církve a jejích institucí v Rusku v dané době, pomoci Vatikánu v obou obdobích hladomoru a prostřednictvím Německa ve vztazích mezi oběma státy. Z pedagogického hlediska zasazuje do kontextu omezení a zákazy výuky náboženství a přechod církevních škol do majetku státu.

náboženská výchova ; církevní škola ; církev ; katolicismus ; mezinárodní právo ; komunismus ; Sovětský svaz ; Rusko ; Vatikán ; diplomatické styky ; katolická církev ; katolická škola

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476162>

2.

Historie školní inspekce. Část 2, Od státního dohledu zpět k církevnímu (1786-1868) / Jan Šimek -- cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 16, č. 5 (2019), s. 50-52.

Podat základní přehled vývoje inspekce je námětem předloženého seriálu, jehož první díl pojednával o zavedení systematizovaného dozoru v době tereziánských reforem. Druhá část je zaměřena na dobu skončení osvícenských reforem, kdy opět převládly konzervativní tendence a školy se vrátily pod církevní dohled. Definitivně se státní dozor prosadil až roku 1868. Součástí textu je vzpomínka školního pomocníka na průběh vizitace 1848 a školní vizitace pohledem žáka - Aloise Jiráska (50. léta 19. století).

školství ; školská reforma ; systém výchovy a vzdělávání ; dohled ; inspekce ; kontrola výkonu ; církev ; konzervatismus ; historické hledisko ; dějiny školství ; 1786-1868

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476522>

3.

Je nutné si hrábnout na dno... / Ivo Jirásek ; [Autor interview] Matyáš Zrno -- cze

In: Psychologie dnes -- ISSN 1212-9607 -- Roč. 25, č. 10 (říjen) (2019), s. 38-41.

Prof. Ivo Jirásek působí na Fakultě tělesné výchovy Univerzity Palackého v Olomouci, kde se zabývá filozofickými aspekty pohybové kultury (hra, prožitek, tělo, pohyb) a spiritualitou pohybových aktivit. Je velkým zastáncem přechodových rituálů pro chlapce, významu pohybu v přírodě pro psychický i fyzický rozvoj osobnosti. O všech těchto věcech hovoří v rozhovoru. Nakladatelství Portál vydalo v roce 2019 jeho knihu Zážitková pedagogika, která je teoretickým zpracováním oboru zaměřujícího se na osobnostní a týmový rozvoj prostřednictvím přímých prožitkových situací.

pedagogická činnost ; pedagogika zážitku ; činnosti mimo vyučování ; činnosti v přírodě ; sport ; pohybový rozvoj ; pohybové hry ; aktivizující metoda ; tělesný vývoj ; rozvoj osobnosti ; psychický vývoj ; tělesná zátěž ; chlapec ; psychologie učení ; přechodový rituál

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476227>

4.

Mladí a MÉDIA / Nela Andresová -- cze

In: Archa : zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže -- ISSN 1212-5016 -- Roč. 21, č. 7 (2019), s. 13.

Výsledky šetření úrovně mediální gramotnosti mladých lidí od 16 do 30 let realizovaného v rámci studie KANTAR Lifestyle 2018. Pozornost byla věnována zdrojům pro získávání informací a orientaci v mediálním obsahu. Nejčastěji mladí získávají informace z internetových zpravodajství a ze sociálních sítí. Nejméně obvyklým zdrojem jsou tištěné noviny a časopisy. Za nejdůvěryhodnější zdroj internetového zpravodajství byl dotazovanými označen web ČT24. Výsledky dále ukazují, že především mladší kategorie dotazovaných v rozmezí 16 až 24 let si zakládá na ověřování zdrojů.

informační gramotnost ; porozumění textu ; informační pramen ; výsledek výzkumu ; průzkum ; mládež ; mladí dospělí ; internet ; hromadné sdělovací prostředky ; tisk ; mediální gramotnost ; média ; ověřování ; důvěryhodnost ; sociální síť ; 2018

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476306>

5.

Náboženské alternativy ve vzdělávání : duchovní východiska waldorfské školy / Jitka Schlichtsová -- cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 16, č. 12 (2019), s. 35-36.

K náboženským alternativám ve vzdělávání se řadí waldorfské školy. Autorka přibližuje celý systém waldorfské výchovy a vzdělávání, který je pečlivě propracovaný a systematický - postup ve vzdělávání od jednoduššího ke složitějšímu, od konkrétního k obecnému, žáci mají prostor, aby se do hloubky věnovali tématům, která je zajímají. Článek postihuje pedagogický přístup rakouského filozofa a ezoterika Rudolfa Steinera, který prosazoval antroposofii (duchovní vědu) jako podstatu a jednotící prvek, na kterém je systém výchovy a výuky waldorfské školy založen.

škola ; systém výchovy a vzdělávání ; náboženská pedagogika ; výchovný systém ; waldorfská pedagogika ; alternativní škola ; organizace výuky ; koncepce ; Steiner, Rudolf, ; Steiner, Rudolf, ; antroposofie ; spiritualita

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476297>

6.

Několik poznámek k několika druhům asistenta pedagoga a dalším asistencím / Veronika Doležilová -- cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 16, č. 12 (2019), s. 12-16.

Asistent pedagoga jako pedagogický pracovník podle zákona o pedagogických pracovnících (zákon č. 563/2004 Sb., § 20) existuje ve více druzích. Autorka nejprve uvádí, pro koho je asistent pedagoga určen a dále charakterizuje 3 druhy asistenta pedagoga: asistent pedagoga obecný (§ 20 zákona o pedagogických pracovnících), asistent pedagoga jako podpůrné opatření [§ 16 odst. 2 písm. g) školského zákona], asistent pedagoga pro třídu (§ 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Přehledně v příložených tabulkách.

základní škola ; pedagogická podpora ; asistent ; školská legislativa ; vyhláška ; pracovní kvalifikace ; pracovní zařazení ; osobní předpoklady ; podpůrná opatření

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476186>

7.

Odlíšné sociální klima učitel'ských sborů ZŠ v rozmanitých podmínkách práce školy / Jitka Jursová, Petr Urbánek, Markéta Váchová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy In: Pedagogická orientace : vědecký časopis České pedagogické společnosti -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 29, č. 2 (2019), s. 172-202.

Učitel'ský sbor je specifickou sociální skupinou s významným vlivem na fungování a kvalitu školy. Cílem studie bylo identifikovat a popsat shody a rozdíly mezi vybranými učitel'skými sbory ZŠ. Analýze byly podrobeny způsoby sdílení vize a fungování školy, styl vedení a jeho geneze, mezilidské vztahy a komunikace, angažovanost učitelů a její podpora. Z výsledků studie vyplývá, že i přes srovnatelné hodnoty sociálního klimatu se školy mohou lišit v organizaci a vytváření podmínek práce. Jako nápadné se ukázaly zejména rozdíly v pedagogickém vedení. Za zásadní pro kvalitu sociálního klimatu sboru lze považovat shodu sboru na hlavních principech chodu školy, sdílení jasné vize rozvoje, podporující styl vedení a cílevědomě vytvářený prostor pro práci učitele.

základní škola ; učitel ; vyučující personál ; ředitel školy ; řízení školy ; personál školy ; klima školy ; interpersonální vztahy ; výsledek výzkumu ; pracovní podmínky učitelů ; komparace ; sociální klima

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476119>

8.

Pevné objetí : jak se na něj díváme dnes / Matyáš Zrno -- cze

In: Psychologie dnes -- ISSN 1212-9607 -- Roč. 26, č. 1 (leden) (2020), s. 22-25.

<http://www.prekopova-pevneobjeti.cz>

Terapie pevným objetím (TPO) je neověřená forma psychoterapie vyvinutá pro lidi s duševním postižením, autismem, behaviorálními anebo duševními poruchami, kde se předpokládá, že vyrovnání narušených vazeb bude terapeuticky užitečné. Propagátorkou této metody je Jiřina Prekopová. V předloženém článku o metodě TPO polemizují dva čeští psychologové, Jaroslav Šturma (TPO obhájí) a Jeroným Klimeš (TPO nepodporuje). Svůj názor a negativní zkušenosti s TPO prezentuje v dopise i čtenářka Alena Nová.

psycholog ; terapie ; psychoterapie ; psychoterapeut ; duševní nemoc ; autistický jedinec ; mentálně postižený ; chování ; výchovná metoda ; výchova dítěte ; vztah rodiče-dítě ; autoritářská výchova ; usměrňování ; názor ; Prekop, Jirina, ; Prekop, Jirina, ; terapie pevným objetím

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476098>

9.

Průběh školního roku na českých obecných menšinových školách v meziválečném Československu pohledem dějin každodennosti = The course of the school year at Czech primary minority schools in interwar Czechoslovakia from the perspective of the history of everyday life / Michal Šimáně -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Studia paedagogica : časopis Ústavu pedagogických věd FF MU Brno -- ISSN 1803-7437 -- Roč. 24, č. 3 (2019), s. 47-76.

Mikrohistorická studie tzv. menšinových škol v okrese Ústí nad Labem v meziválečném období. Nastiňuje podmínky, ve kterých obecné menšinové školy existovaly: vyučovací prostory, počet žáků, vyučovací pomůcky. Hovoří o jazykové a národnostní situaci na těchto školách, o struktuře vyučování během roku.

dějiny školství ; menšinová škola ; menšinový jazyk ; základní škola ; budova ; učebna ; velikost školy ; školní rok ; obecná škola ; národnost ; Ústecký kraj (Česko) ; dějiny každodennosti ; mikrohistorie ; Češi a Němci

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476109>

10.

S dětmi venku za každého počasí / Tereza Valkounová ; [Autor interview] Táňa Pikartová -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 27, č. 37 (2019), s. 3.

Rozhovor s Terezou Valkounovou, statutární zástupkyní Asociace lesních mateřských školek, o výhodách aktivního pobytu v přírodě. Děti tráví venku celoročně denně okolo sedmdesáti až devadesáti procent času, a to za každého počasí, nejčastěji v lese. Celodenní pohyb má vliv na rozvoj kognitivních funkcí, pobyt na čerstvém vzduchu podporuje nejen proces učení, ale také imunitu. Rodiče oceňují malé kolektivy patnácti dětí umožňující skutečně individuální přístup. Vzdělávání probíhá, stejně jako u klasických mateřských škol, v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. V současnosti asociace registruje přibližně 130 lesních mateřských škol a klubů.

předškolní výchova ; mateřská škola ; alternativní škola ; příroda ; školní vzdělávací program ; předškolní dítě ; pohybový rozvoj ; poznávací proces ; učení ; zdraví ; individuální přístup ; rámcový vzdělávací program ; lesní školka ; lesní pedagogika ; pobyt v přírodě

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476184>

11.

S liberalizací škol jsme to přehnali, dáváme zpátečku / Michal Černý ; [Autor interview] Jan Nejedlý -- cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 67, č. 1 (leden) (2020), s. 6-8.

Rozhovor s Michalem Černým, jedním z nejdéle sloužících ředitelů škol a prezidentem Asociace ředitelů základních škol. Hovoří o změnách, které se ve školství očekávají v roce 2020. Jedná se o nový systém financování regionálního školství, revizi Rámcového vzdělávacího programu, změny v rámci inkluze.

Celkově bude rok 2020 rokem návratů k centralizovanému systému, protože v rámci reformy školství z roku 2004 byl dán prostor nepřiměřené liberalizaci, se kterou si ne všechny školy dokázaly poradit.

školství ; regionální školství ; organizace výuky ; systém výchovy a vzdělávání ; liberalismus ; centralizace ; školská reforma ; rozpočet na vzdělání ; financování ; finanční zdroje ; rámcový vzdělávací program ; byrokracie ; výchovně vzdělávací proces ; inkluzivní vzdělávání ; Česko ; vize ; 2020

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476181>

12.

Šikana bere dětem sebeúctu / Jan Nejedlý -- cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 67, č. 1 (leden) (2020), s. 18-19.

Šikana je problém, který vzniká už od mateřské školy a nelze jej zcela vymýtit. Na pražské pedagogické fakultě se konala konference s názvem Malá konference o velkém problému, která se tímto jevem zabývala. Autor článku uvádí některé myšlenky, které zde zazněly: Jak vypadá šikana v praxi, mediální obraz šikany, projevy šikany bývají často zlehčovány, apel na politiky - šikana není stále legislativně vymezena, informace o programech a metodikách proti šikanování, škola by měla dbát na prevenci (adaptační kurzy), sofistikovaná pravidla pro vyšetřování šikany, pozor na homofobní a genderovou šikanu.

škola ; šikanování ; nesprávné chování ; vztahy mezi vrstevníky ; sebeúcta ; agrese ; pedagogická fakulta ; konference ; řešení konfliktů ; psychologie chování ; prevence ; sociální prevence ; školská legislativa

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476178>

13.

Škola má být připravená na jakékoliv dítě / Iveta Pasáková ; [Autor interview] Silvie Pýchová -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 16, č. 12 (2019), s. 21-24.
www.zacitspolu.eu

Rozhovor s Ivetou Pasákovou, ředitelkou organizace Step by Step, která realizuje program Začít spolu. Základní filozofií programu je spolupráce; spolupráce s rodinami žáků, spolupráce dětí v týmech, spolupráce mezi učiteli, spolupráce mezi školami zapojenými do programu. Objevují se zde prvky z Montessori pedagogiky, Daltonské školy, Jenského plánu, ale i Komenského. Je to směs pedagogického konstruktivismu a pedagogiky orientované na dítě. Základní myšlenkou programu je úspěch pro každého žáka. Závěrem hovoří ředitelka organizace o problémech, které musí školy překonávat při realizaci programu.

škola ; vzdělávací program ; obsah výuky ; spolupráce ; spolupráce ve výchově ; vztahy mezi školami ; proces učení ; učení ve skupině ; alternativa ; vztah učitel-žák ; výchovný systém ; daltonský plán ; montessoriovský systém ; jenský plán ; konstruktivistická pedagogika ; Step by Step Česká republika (organizace) ;
Začít spolu

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476296>

14.

Tělocvik online baví žáky i učitele / Petra Staňová -- cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 67, č. 1 (leden) (2020), s. 15.

<https://www.telocvik.online>

Autorka představuje metodologii Tělocviku online, kterou sestavil tým odborníků z Fakulty tělesné výchovy a sportu UK. Jedná se o ucelenou koncepci tělesné výchovy pro 1. stupeň základní školy. Tělocvik online je postaven na stovkách praktických videoukázek z reálných hodin tělesné výchovy, díky nimž učitelé získají odvahu zařazovat do výuky moderní prvky nebo využívat opomenuté náčiní. Do webové aplikace stačí zadat vstupní informace, podle kterých dostanou hodinu přesně na míru.

základní škola ; první stupeň ; žák ; učitel ; tělesná výchova ; obsah výuky ; software ; webová stránka ; videozáznam ; počítač ; koncepce ; metodika ; inovace ve vzdělávání ; on-line

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476171>

15.

Zastánce jako klíčový hráč v eliminaci šikany / Jiří Kressa -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogická orientace : vědecký časopis České pedagogické společnosti -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 29, č. 2 (2019), s. 129-148.

Výsledky kvalitativního výzkumu charakterových vlastností a předpokládaných vlivů prostředí zastánců v šikaně. Kvalitativního výzkumu se účastnily tři skupiny respondentů: 1) žáci a žákyně v rané adolescenci ve věku 11–13 let, 2) rodiče zastánců a 3) třídní učitelé zastánců. Výsledky výzkumu ukazují, že žáci - zastánci šikanovaných dětí se snaží aktivně spoluvytvářet pozitivní klima třídy. Většinou jsou k tomu vybaveni i řadou nezbytných osobnostních charakteristik a dovedností. Těmto žákům se také dostává velké podpory od rodičů a učitelů.

šikanování ; interpersonální vztahy ; vztahy mezi vrstevníky ; kvalitativní výzkum ; výsledek výzkumu ; charakter ; psychické vlastnosti ; rodinné prostředí ; působení ; vztah učitel-žák ; žák ; střední školní věk ; starší školní věk ; rodiče ; třídní učitel ; klima třídy ; sociální dovednost ; věk 11-13

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/476085>